

Plenum

Onsdag 22.2.2017 kl. 13.59—18.51

5. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om upphävande av lagen angående ägors fredande mot skada av husdjur och om ändring av 35 § i renskötsellagen

Regeringens proposition RP 7/2017 rd

Remissdebatt

Talman Maria Lohela: Ärende 5 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till jord- och skogsbruksutskottet.

Debatt

18.11 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan kumottavaksi vuonna 1921 annettu ja nyt jo vanhentunut laki tilusten rauhoittamisesta kotieläinten vahingonteolta. Laki onkin monelta osin vanhentunut, eikä sitä enää sovelleta, joten lain kumoaminen poistaisi tarpeetonta sääntelyä ja selkeyttäisi oikeustilaa. On totta, että näin vanhaa lakia tulee uudistaa, mutta onko tämä laki nyt menossa oikeaan suuntaan?

Esityksessä kerrotaan, että koska tilusrauhotuslaki on vanhentunut eikä sille ole enää tarvetta, laki ehdotetaan kumottavaksi. Kumoamisen myötä yhteisten laidunaitojen rakentaminen ja eläinten pitäminen yhteisillä laitumilla jäisivät vapaaehtoisuuteen perustuvien sopimusten varaan. Kotieläinten aiheuttamat vahingot tulisivat yleisen vahingonkorvausoikeudellisen sääntelyn piiriin. Ongelmana lienee kuitenkin tulevaisuudessakin se, että vahingot korvataan yli vuoden kuluttua niiden aiheutumisesta, mikäli eduskunta on ymmärtänyt varata siihen budjetissa riittävästi rahaa.

Poronhoitolain 35 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälässä viitattaisiin tilusrauhotuslain sijasta vahingonkorvauslakiin poronhoitoalueeseen kuuluvien ja siihen rajautuvien kuntien ulkopuolella aiheutuneiden vahinkojen osalta. Mikäli ymmärrän tämän päivän esityksen tarkoituksen oikein, niin tässä ollaan lisäämässä valtaa poromiehille ja samalla ollaan muokkaamassa korvausvastuuta. Mikäli asia on näin, esitystä ei pidä hyväksyä näiltä kohdin. Esityksessä yhtenäistetään vahingonkorvauslakia poronhoitoalueen ulkopuolella. Mielestäni samaa vahingonkorvauslakia tulee soveltaa myös poronhoitoalueella. Tämän mukaan ihmiset poronhoitoalueella jäivät oman onnensa nojaan. Nykyisessä poronhoitolaissa selkeästi kielletään poroja aiheuttamasta vahinkoa muun muassa viljelyksille, metsätaloudelle, vakituisten asuntojen pihaille ja puutarhoille. Tarkennuksena vielä, että poronhoitolain 31 §:n 1 momentin mukaan pihat ja puutarhat sekä muu erityiseen käyttöön varattu alue on suojattu saamelaisalueen ulkopuolella.

Laissa on myös määritelty arviolautakunta, joka arvioi porojen tekemän vahingon. Lain mukaan aiheutettu vahinko on korvattava ja poronhoitorikkomuksesta voi määrätä poronohmistajalle sakkoa. Valitettavasti nykyinen poronhoitolaki ei tältä osin toimi tai sitä ei osata soveltaa oikein. Tietoni mukaan poroarviolautakuntaa ei saa heti paikalle silloin, kun

Punkt i protokollet PR 11/2017 rd

vahinko on sattunut. Pahimmillaan he tulevat parin kuukauden päästä vahingosta. Lautakunnassa niin sanotut maallikot arvioivat vahingot helposti liian pieniksi eli alakanttiin. Alueella asuvien käsityksen mukaan poliisille tehdyistä rikosilmoituksista suuren osan osalta tutkinta joko keskeytetään tai sitä rajoitetaan. Poliisille tämä on tietysti helpoin tapa päästä esitutkinnasta eroon, mutta tutkinnan keskeytystä sekä rajoittamista tulisi käyttää harkiten. Näistä toimenpiteistä on poliisille selvät ohjeet laissa.

Arvoisa rouva puhemies! Nykyinen laki mahdollistaisi vahinkojen estämisen muun muassa aitaamalla alueita. Joidenkin talojen ja peltojen ympärille on tällä hetkellä aita tehty, mutta se aiheuttaa toisaalta toisenlaisen ongelman. Porot ovat yksityistä omaisuutta, mutta miksi porojen vapaan laiduntamisoikeuden perusteella ihmisten pitäisi elää aitauksessa, vankina omassa kodissaan? Pahassa maailmassa ihmiset suojautuvat aidoilla ja muureilla rikollisia, eivät eläimiä, vastaan. Suomessa suojaudutaan nykyään poroja ja suurpetoja vastaan. Pellon ympärillä oleva aita tai veräjä aiheuttaa paljon haittaa esimerkiksi lannanajon tai rehunteon aikaan. Jos pellolle on tarve kiireisinä päivinä päästä jopa 50 kertaa ja joka kerta traktori pysäytetään portin aukaisun ja kiinni laittamisen ajaksi, tulee tästäkin jo 200 turhaa pysähdystä, eli yksi käynti pellolla aiheuttaa neljä pysähdystä liikkumisen mahdollistamiseksi. Lisäksi aidat vievät pelloilta tukikelpoista tai muuten viljelykelpoista pintaa. Aitauksesta aiheutunutta tuen tai viljelymaan menetystä ei korvata. Korvausta ei saa myöskään ylimääräisestä työstä ja polttoainekulusta.

Nykyinen poronhoito aiheuttaa myös keskimäärin 4 000 porokolaria vuodessa. Vaikka kyseessä on yksityisen poronhoitajan omaisuus, on maksajana porokolarissa autoilijan liikennevakuutus — vaikka porohan sen kolarin käytännössä aiheuttaa — eli maksajia olemme me kaikki. Jos kolariin joutuu esimerkiksi karjatilalta karannut sonni, sonnin omistaja maksaa aiheutuneet vahingot. Miksi porojen kohdalla tilanne on toinen, vaikka porokin on kotieläin, kuten sonni?

18.16 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Tämä laki on nyt erittäin ajankohtainen ja tarpeellinen.

Ensinnäkin jos mennään tähän kyseiseen lakiin, lakiin tilusten rauhoittamisesta kotieläinten vahingonteolta annetun lain kumoamisesta. Tämä laki on vanha. Sen aika on jo ohi. Mitä minä olen lakiin jonkun verran elämässäni perehtynyt, niin on todellakin järkevää ja tarpeellista, että asiat hoidetaan nykyisen vahingonkorvauslain mukaisesti. Se tulee sillä toimimaan erittäin hyvin ja toimivasti.

Sitten toinen asia, minkä jo edellinenkin puhuja otti esille, on tämä poronhoitolain mukainen kohta. Ensinnäkin korjaan edellisen puhujan käsitystä siitä, mistä tässä on kysymys. Poronhoitolain 35 §, jota tässä muutetaan, kuuluu seuraavasti: "Porojen poronhoitoalueen ulkopuolella aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta muussa kuin 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa säädetään vahingonkorvauslaissa." Eli tässä laissa puhutaan vain ja ainoastaan poronhoitoalueen ulkopuolisista toiminnoista, siis vain ulkopuolisista, ei poronhoitoalueen asioista puhuta tässä ollenkaan, millään tavalla.

Sitten tuohon asiaan, mistä edellinenkin edustaja puhui. Voin muutaman asian korjata ja puhua muutaman asian tästä.

Tällä hallituskaudella ei ole tarkoitus avata poronhoitolakia. Olen keskustellut asiasta pääministerin kanssa viimeksi muutama päivä sitten, ja hän on useammassa paikassa sanonut, että poronhoitolakia ei tulla tällä vaalikaudella aukaisemaan. Mutta mitä nyt ollaan tekemässä? Ministeriön kanssa on käyty keskusteluja tästä asiasta. Maa- ja metsätalous-

Punkt i protokollet PR 11/2017 rd

ministeriössä on otettu erittäin vakavasti vastaan nämä keskustelut, mitä on tullut vahingon kärsineiltä toimijoilta. Siitä on puhuttu, ja sen kanssa on päätetty, että aletaan tehdä tiettyjä toimenpiteitä.

Minun oma näkemykseni on se, että poronhoitolaki on ajan tasalla oleva laki. Sitä ei todellakaan ole tarvetta avata, mutta tiettyjä käytäntöjä, käytänteitä, on korjattava ja muutettava, sillä siinä on ihan selvästi korjauksen tarvetta. Näitä korjaustarpeita ollaankin nyt sitten miettimässä, käytänteitä miettimässä uusiksi, että mitä asioita siellä pitäisi ottaa huomioon.

Ensimmäinen asia on tämä porovahinkojen arvioimislautakunta, josta myös edellinen puhuja otti asioita esille, mutta myös tämän osalta korjaan hänen puhettansa siitä, mitä poronhoitolain mukaan tuo porovahinkojen arvioimislautakunta tekee ja miten toimii. Olen itse kyseisen lautakunnan puheenjohtaja Savukosken kunnassa, ja prosessihan menee sillä tavalla, että aina kun on pelloilla, pihoilla tapahtunut vahinko, josta ei ole paliskunnan kanssa päästy neuvottelutilanteeseen, niin aina neuvotellaan ensin paliskunnan kanssa, sen jälkeen asiasta ilmoitetaan porovahinkojen arvioimislautakunnan puheenjohtajalle ja tarvittaessa keskustellaan asiasta. Jos se ei mene eteenpäin, niin sitten arvioimislautakunta kokoontuu. Arvioimislautakunnan kokoontumisia on ollut yllättävän vähän, koska niitä tarpeita ei ole monessakaan paikassa kuitenkaan käytännössä ollut. Porovahinkojen arvioimislautakunta tekee valituskelpoisen päätöksen, ja vasta tästä kyseisestä päätöksestä tehdään sitten oikaisu käräjille. Sitä kautta lähdetään vasta käräjille neuvottelemaan. Eli poliisin paikka ei ole ennen kuin arvioimislautakunta on tehnyt asiasta päätöksen.

Se, miten jatkossa tulee asioita parantaa, on se, että arvioimislautakuntia tulee auttaa, käytänteitä kehittää sillä tavalla, että arvioimislautakunnat saisivat entistä paremmin ohjeistusta toiminnassansa. Erityisesti Kainuun alueella ja eteläisellä poronhoitoalueella on tullut esille ongelmia siinä, että arvioimislautakunnissa ei ole osattu toimia riittävällä tavalla. On mietitty sitä, millä tavalla saataisiin arvioimislautakunnille lisää tukea toimintansa pyörittämiseen niin, että voisivat toimia laillisesti.

Toinen asia, mikä on lähiaikoina tarpeen, on se, että järjestetään isompi, avoin keskustelutilaisuus siitä, miten näitä asioita aletaan viemään eteenpäin.

Arvoisa puhemies! Vielä hetken kerron asiasta. Eliikä nyten kun meillä on tarkoitus pitää avoimet keskustelutilaisuudet, niin että katsotaan, mistä asioista ja ongelmista on kysymys, niin minun oma esitykseni on myöskin se, että tämän jälkeen, aina ennen kuin lumet sulavat, paliskunnat ja kyseisen alueen maanomistajat, vahinkoa mahdollisesti kärsivät tahot, kävisivät keskustelutilaisuuden, ennen lumen sulamista. Eliikä käydään keskustelut siitä, mitä asioita tulisi huomioida ennen kuin ne ongelmat ovat edessä. Meillä on olemassa hyviä systeemejä alueitten aitaamiseksi ynnä muuta. Uskon, että meillä on parannettavia käytänteitä olemassa.

Eli näillä eväillä eteenpäin.

18.22 Timo V. Korhonen kesk: Arvoisa puhemies! Tämän esityksen myötä tosiaankin muutetaan myös tuon poronhoitolain vahingonkorvausvastuupykälää, ja kuten edellisetkin puhujat viittasivat, tältä pohjalta on tietysti syytä arvioida myös sitä, olisiko syytä tässä poronhoito-laissa tehdä laajempikin muutostyö. On nyt sitten kysymys poronhoitolain avaamisesta tai joittenkin tiettyjen pykälien muuttamisesta, mutta selvää on joka tapauksessa, että muutostarvetta jossakin määrin on. Erityisesti noissa poronhoitoalueiden eteläisissä osissa kieltämättä monin paikoin ongelmana on porojen vapaa laiduntamisoikeus, tai

Punkt i protokollet PR 11/2017 rd

sanotaan niinpäin, että vapaasta laiduntamisoikeudesta syntyvät ja aiheutuvat vahingot. Kun entistä useammin porotalous noilla paliskuntien alueilla on sivutoimi tai harrastusluonteista, niin on selvää, että paliskunnat eivät, no käytetään sanaa "kykene", huolehtimaan sitten poroista lain edellyttämällä tavalla, syntyy vahinkoja toisten omaisuudelle, ja on selvää, että tämä ei ole hyväksyttävää. Poronhoidon toimintaympäristö ja toiminta on siis monella tavalla muuttunut, ja on aivan selvää, että on paikallaan arvioida lähinnä poronhoitoalueen eteläisillä osilla lainsäädännölliset muutostarpeet, jotta poronhoitoalueillakin ihmiset saisivat asua, elää ja harjoittaa rauhassa elinkeinoaan omalla maallaan.

18.24 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kuten edustaja Maijala tässä totesi, tämä koskee nimenomaan poronhoitoalueen ulkopuolisia alueita, mutta minäkin haluaisin nostaa keskusteluun myös sen asian, että olemme saaneet, me kansanedustajat, paljon yhteydenottoja etenkin Kainuusta ja eteläisiltä poronhoitoalueilta, joilla tämä nykymeno ei rehellisesti sanottuna ole kestävä. Ei ole oikein, että poroja syötetään toisten viljelysmaila tai että porot tekevät vahinkoa toistuvasti pihamailla ja tällainen normaali maaseudun eläminen vaikeutuu, jolloin mielestäni tässä on ikään kuin etsikkoaika poromiesten näyttää, että omilla toimenpiteillä nämä asiat saadaan muutokseen. Tai jos ei näin tapahdu, niin on kyllä huomioitava, että yksi meidän hallitusohjelmamme linjauksista oli omaisuusdensuojan turvaaminen, ja mielestäni siinä tapauksessa, jos näin ei pystytä toimimaan, nämä asiat on otettava sitten jopa lakiesityksinä jollain lailla käsittelyyn. Mutta tämä lakiesitys on hyvä.

18.25 Kari Kulmala ps: Arvoisa rouva puhemies! On erinomainen asia, että poronomistaja, poroisäntä, edustaja Maijala korjasi hieman tietämystäni porotaloudesta. Toivon kuitenkin, että eduskunta ottaisi selkeän kannan poronhoitolain muuttamistarpeeseen. Liikenneturvallisuus, kotirauhan suoja ja vahingoilta välttyminen ovat tärkeitä asioita kaikille, myös maatalouden ulkopuolella oleville sekä etelän asukkaille, turisteille.

Kuten aikaisemmin kerroin, tällä hetkellä poronhoitolaki ei toimi eikä sitä käytännössä tarvitse noudattaa. Muutosehdotuksessani esitän, että eteläisillä poronhoitoalueilla porot määrättäisiin pidettäväksi aitauksessa. Poro on luonteeltaan vaeltaja, joten aitauksen tulee olla riittävän iso. Ensisijaisesti aitaus pitäisi tehdä poronomistajan omistamalle tai vuokraamalle maalle, toissijaisesti valtio voisi vuokrata maata poroisännän käyttöön. Valtion maalle tehdyllä aitausalueella tulisi kuitenkin säilyttää jokamiehenoikeudet ja oikeus muun muassa metsästyksen. Mikäli aitaukseen pääsisi suurpetoja, mahdollinen vahinko olisi todettavissa ja asiaan tulisi voida puuttua nopeasti paikallisen poliisin päätöksellä. Mikäli porot olisivat aitauksessa, niille saataisiin tarvittaessa annettua lisäravintoa eivätkä porot pääsisi aiheuttamaan vahinkoa muulle väestölle, liikenteelle, viljelyksille tai metsätaloudelle. Aitauksista ei myöskään matkailu kärsisi: turistien ihailemat porot ovat jo nyt aitauksissa tai kytkettyinä naruun.

Samalla kun lakiuudistusta vaaditaan, tulisi päivittää liikennevakuutuslakia siten, että poronomistaja on korvausvelvollinen porokolarin sattuessa. Jo tällä toimenpiteellä liikenneonnettomuudet vähenisivät oleellisesti. Samalla tulisi selkeyttää myös korvauskäytännöt ja vaatia lain rikkomisesta kovempia rangaistuksia. Nykyisin Liikennevakuutuskeskus korvaa poron sekä arviomiehen käynnin poromiehille ja yksityiset vakuutukset autolle tulleet vauriot.

Punkt i protokollet PR 11/2017 rd

Tällä hetkellä valtio maksaa huomattavia summia paliskunnille aitojen tekemistä ja kunnostusta varten, myös petokorvaukset ovat erittäin korkeita. Esimerkiksi kotkien vuoksi korvauksia maksetaan Lapissa satojatuhansia euroja vuosittain, eikä edes poronraatoja tarvitse löytää. Vuodelle 2017 on ennuste, että petoeläimistä johtuvia korvauksia maksetaan lähes 9 miljoonaa euroa.

Mikäli porot olisivat aitauksissa, voittajia olisivat lopulta kaikki. Valtio säästäisi huomattavia summia rahaa, porot eivät kuolisi liikenteessä eivätkä pääsisi syömään ruiskutetuille pelloille ennen varoajan päättymistä, maanviljelijät olisivat tyytyväisiä, samoin metsätalous. Yksityisten talojen pihoilla ja puutarhoissa ei olisi ongelmia, ja mikä parasta, myös poromiehet pärjäisivät paremmin. Poromiehelle parempi tulos tulisi siinä, että teurauspainot kasvaisivat ja myytävää lihaa tulisi näin enemmän.

Edellä kuvattu ehdotukseni koskee aitaamisvelvoitteen osalta eteläistä poronhoitoaluetta. Porot tulisi saada aitaukseen saamelaisalueen ulkopuolella, mutta ainakin Kainuun, Koillismaan alueella, Posio mukaan lukien.

Arvoisa puhemies! Ei voi olla oikein, että porot kulkevat pihoissa ja puutarhoissa tällä hetkellä vapaasti. Mikäli minun puutarhaani tulisi poro säännöllisesti, niin sanotaanko, että minä hyvin helposti ajattelisin, että minä söisin sen seuraavalla viikolla, eikä tarvitsisi laittaa perunoita sekaan, [Naurua] poronliha on erittäin hyvää.

18.30 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa rouva puhemies! On Sipilän hallituksen mukaista katsoa byrokratian purkua ja sujuvoittamista, ja tässähän on ihan mainiosti näin käynyt, kun vanhaa lainsäädäntöä puretaan, vaikka me täällä joka vuosi, joka päivä teemme uutta.

Tässä todellakin nämä poroasiat ja vahinkoasiat sitten siirtyvät vahingonkorvauslain putteisiin. Tässä poronomistaja, edustaja Maijala, piti erinomaisen puheenvuoron ja alustuksen tähän asiaan, ja enpä käytä tämän enempää tämän asian jatkaamiseen.

18.30 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Kiitoksia, edustaja Kulmala, kun olette huolissanne näistä porotalouspuolen asioista. Se on meille kaikille tärkeä asia, että me saisimme tämän Lapille ja Pohjois-Suomelle ja myös Kainuulle erittäin tärkeän elinkeinon osaksi tasapuolista alueen kehittämistä. Sen verran minun on pakko vain Kulmalalle korjata, että ensinnäkään jokainen poromies ei ole poroisäntä vaan poroisäntä on paliskunnan johtaja ja jokaisessa paliskunnassa on vain yksi poroisäntä. Minä olen poroisännän tytär, mutta en minä itse ole poroisäntä, eikä minusta semmoista varmaan ikinä tulekaan, koska olen tavallinen poronomistaja.

Tämä porotalous on koko poronhoitoalueelle erittäin tärkeä elinkeino: se on imagoasia, siinä on kyse paljon muustakin kuin vain poromiesten harjoittamasta toiminnasta. Se, voidaanko alkaa tuosta noin vain rajaamaan sitä poronhoito-oikeutta, ei ole ollenkaan niin selkeä asia, sillä poronomistusoikeus on perustuslain mukainen oikeus. On nimittäin aikoinaan, kun nykyistä poronhoitolakia on määritelty, tehty hyvin tarkka perustuslaillinen analyysi siitä, mikä on poronhoito-oikeus, ja kyllä se on selvästi esillä, että se on omistusoikeus — tai se ei ole ihan omistusoikeus, mutta se on enemmän kuin rasite. Eli on erittäin vaikeaa lähteä purkamaan yhdeltäkään alueelta nykyistä poronhoito-oikeutta. Sen takia, koska meillä on tällainen erittäin korkea omistukseen verrattava oikeus, tämä laidunioikeus, meidän pitää miettiä, millä tavalla me pääsemme näistä asioista ylitse.

Punkt i protokollet PR 11/2017 rd

Ongelmia on, mutta miten näiden ongelmien kanssa mennään eteenpäin tästä tilanteesta? On nämä neuvottelut, keskustelut, meidän on entistä enemmän puhuttava asioista todella paljon.

Ja sitten minun on pakko puuttua myöskin siihen, että kaikille kansanedustajille on lähetetty sähköpostilla useita viestejä, jotka sisältävät poronhoitoon liittyviä asioita. Toivon, että, kollegat, suhtautuisitte niihin varauksellisesti, sillä minun on pakko sanoa, että ne sisältävät osittain epäasiallista, osittain erittäin heikkoa lain tulkintaa. Erityisesti perustuslakikokohtiin on niissä hyvin ei-juridisella, sanoisinko, keittiöjuristin tyyllillä kirjoitettu asioita. Miettikää kaksi kertaa, mitä ne asiat oikeasti sisältävät. Ongelma on olemassa, mutta toivoisin tiettyä asianmukaisuutta ja osaamista niitten kyseisten asioiden kirjoittamisessa. Ja tietyt kirjoitukset, muun muassa kuva, josta minulta on kysytty erittäin paljon, on lähetetty lähes kaikille kansanedustajille, mutta jostakin syystä minulle ei ole lähetetty. Eli on lähetetty sähköpostilla semmoinen valokuva, jossa hirvas — isokokoinen poro — on vanhuksen rullapotkurin vieressä, ja sanotaan, että tämä estää kyseisen vanhuksen kulkemisen ja liikkumisen. Mutta kun olen sitä kuvan taustaa selvittänyt tarkemmin, niin ensinnäkin minulle on selvitetty se asia, että kuva ei ole edes kyseisen henkilön pihalta vaan kyseinen kuva on tien toisella puolella olevan rakennuksen pihalta. Ja toiseksi, olennaista tässä asiassa on se, että joka tuntee vähänkään porotaloutta, tietää, että hirvas, jolla on noin 20 senttiä pitkät sarvet, ei missään nimessä lähesty yhtäkään ihmistä, koska poron sarvet kasvavat todella kovaa vauhtia ja se ei pysty todellakaan siinä vaiheessa aiheuttamaan kenellekään ihmiselle ongelmia, se pysyy ihmisistä hyvin kaukana.

Paljonko näitä ongelmia sitten on poronhoitoalueella? Olen tarkasti selvittänyt, paljonko käräjillä, paljonko eri oikeustasoissa on selvitetty näitä porotalouspuolen vahinkoasioita. Niitä on, kuulkaa, ollut käsittelyssä yllättävän vähän. Suurin osa maanviljelijöistä toimii poromiesten kanssa täysin yhteistyössä. Ongelmia niissä on, mutta niistä on keskusteltu. Ja todellakin äänekkäimmät toimijat ovat voimakkaasti esillä, mutta kaikkialla ei todellakaan ongelmia ole. Suurin osa maitotiloista on esimerkiksi ihan tyytyväisiä siitä, että porot käyvät talvella syömässä liian pitkää heinikkoa, ettei tule talvituhoja pelloille.

Eli toivon tietynlaista tarkempaa analysointia ennen kuin lähdetään haukkumaan porotalouselinkeinoa.

18.35 Kari Kulmala ps: Arvoisa puheenjohtaja! Edustaja Maijala tuossa kertoi, että poro on imagoasia, ja näin varmasti Lapissa onkin, mutta parantaako se poron imagoa, jos poro saa kulkea missä vain, puutarhoissa ja pelloilla, sillä lailla, että sitä ei pystytä vahtimaan? Minuun ovat ottaneet useat konstaapelit yhteyttä näissä asioissa, elikkä kyllä minun täytyy uskoa, mitä he kertovat. Eivät he ihan höpöhöpöasioita minulle ole kertoneet.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till jord- och skogsbruksutskottet.